

На основу чл. 21. и 79. Закона о референдуму и народној иницијативи („Службени гласник РС”, број 111/21),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 29. новембра 2021. године, донела је

У П У Т С Т В О

ЗА РАД ГЛАСАЧКОГ ОДБОРА ПРИЛИКОМ СПРОВОЂЕЊА ГЛАСАЊА НА РЕПУБЛИЧКОМ РЕФЕРЕНДУМУ

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређују питања од значаја за рад гласачког одбора приликом спровођења гласања на републичком референдуму.

II. ГЛАСАЧКИ ОДБОР

Општа правила о раду гласачког одбора

Члан 2.

(1) Гласачки одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

(2) Док је гласачко место отворено и док траје гласање, на гласачком месту морају да буду присутни сви чланови гласачког одбора или њихови заменици.

(3) Сви чланови и заменици чланова гласачког одбора (у даљем тексту: чланови гласачког одбора) су дужни да на гласачком месту све време и на видном месту носе идентификационе картице.

Надлежност гласачког одбора

Члан 3.

(1) Гласачки одбор:

1) преузима гласачки материјал од изборне комисије јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: поткомисија);

2) уређује гласачко место;

3) спроводи гласање на гласачком месту;

4) спроводи гласање ван гласачког места;

5) стара се о правилност и тајност гласања;

6) одржава ред на гласачком месту;

7) утврђује резултате гласања на гласачком месту;

8) доставља поткомисији податке о излазности гласача, ако је гласачко место одређено за достављање тих података;

9) предаје гласачки материјал поткомисији после гласања;

10) обавља и друге послове у складу са упутствима Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија).

(2) Изузетно од става 1. тач. 1) и 9) овог члана гласачки одбори у иностранству гласачки материјал преузимају од Комисије, односно предају Комисији.

(3) Поред послова из става 1. овог члана, гласачки одбор је дужан да гласачу који се креће уз помоћ пса водича и има одговарајућу исправу за кретање уз помоћ пса водича, омогући слободан приступ објекту у којем је гласачко место и самом гласачком месту, као објекту у јавној употреби, у складу са законом којим је уређено кретање уз помоћ пса водича.

(4) Под одговарајућом исправом за кретање уз помоћ пса водича сматра се:

1) доказ о стеченим знањима, способностима и вештинама за кретање са псом водичем - за особу која се креће уз помоћ пса водича;

2) доказ о завршеној обуци - за пса водича.

Задужења чланова гласачког одбора

Члан 4.

Чланови гласачког одбора се договарају о подели задужења и одређују:

1) члана гласачког одбора који рукује УВ лампом;

2) члана гласачког одбора који утврђује идентитет гласача;

3) члана гласачког одбора који рукује изводом из бирачког списка, евентуалним списком накнадних промена у бирачком списку односно посебним изводом из бирачког списка, ако на гласачком месту гласају и гласачи који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;

4) члана гласачког одбора који рукује спрејом за обележавање прста гласача;

5) члана гласачког одбора који чува и уручује гласачке листиће;

6) члана гласачког одбора који поучава гласаче о томе како се гласа;

7) члана гласачког одбора који се стара о томе да гласач убаци гласачки листић у гласачку кутију;

8) три члана гласачког одбора (повереници гласачког одбора), који су представници три различита предлагача, који спроводе гласање ван гласачког места.

Јавност рада гласачког одбора

Члан 5.

(1) Рад гласачког одбора је јаван.

(2) Посматрачима рада гласачких одбора, који имају легитимације које им је издала Комисија, гласачки одбор је дужан да омогући надгледање свих фаза рада гласачког одбора, од примопредаје гласачког материјала пре

гласања до окончања примопредаје гласачког материјала после гласања, укључујући и гласање ван гласачког места.

(3) Преводаца нема право да на гласачком месту борави без посматрача у чијој је пратњи.

(4) Гласачки одбор је дужан да у Записник о раду гласачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на републичком референдуму (у даљем тексту: записник о раду гласачког одбора) унесе податке о присутним посматрачима.

Евиденција о присуству чланова гласачког одбора на гласачком месту

Члан 6.

(1) Чланови гласачког одбора се уписују у евиденцију о присуству чланова гласачког одбора на гласачком месту све време док је гласачко место отворено.

(2) Евиденција из става 1. овог члана налази се код председника или заменика председника гласачког одбора и служи као основ за исплату накнада за рад у гласачком одбору. Податке у евиденцији је потребно уписивати читко, како би се приликом исплата накнада несумњиво могли утврдити подаци о присутним члановима гласачког одбора.

(3) Уписивање чланова гласачког одбора у евиденцију из става 1. овог члана не замењује обавезу потписивања записника о раду гласачког одбора.

III. РАД ГЛАСАЧКОГ ОДБОРА ПРЕ ДАНА ГЛАСАЊА

Члан 7.

(1) Гласачки одбор преузима гласачки материјал од поткомисије у згради општине/града, најкасније 48 часова пре дана гласања.

(2) О обављеној примопредаји између поткомисије и гласачког одбора сачињава се записник на Обрасцу ПП-2, који је саставни део упутства којим се уређује примопредаја гласачког материјала.

(3) Гласачки одбор у иностранству преузима гласачки материјал од члана односно заменика члана Републичке изборне комисије (у даљем тексту: координатор Комисије) у згради министарства надлежног за спољне послове, најкасније 48 часова пре дана гласања.

(4) О обављеној примопредаји између координатора Комисије и гласачког одбора у иностранству сачињава се записник на Обрасцу ПП-3, који је саставни део упутства којим се уређује примопредаја гласачког материјала.

(5) Врећа са гласачким материјалом не сме се отворати пре него што се гласачки одбор на дан гласања окупи на гласачком месту.

IV. РАД ГЛАСАЧКОГ ОДБОРА ПРЕ ОТВАРАЊА ГЛАСАЧКОГ МЕСТА

Време и место окупљања гласачког одбора

Члан 8.

(1) На дан гласања, гласачки одбор се састаје на гласачком месту, најкасније један час пре времена одређеног за почетак гласања, како би се

извршиле припреме за почетак гласања, што се констатује у записнику о раду гласачког одбора.

(2) Чланови гласачког одбора припремају почетак гласања следећим редоследом: отварају врећу са гласачким материјалом запечаћену сигурносном затворницом, утврђују да ли је примљени материјал за гласање исправан и потпун и уређују гласачко место, у складу са посебним упутством.

(3) Сигурносну затворницу која је скинута са вреће са гласачким материјалом гласачки одбор мора да сачува, јер се обавезно предаје поткомисији приликом примопредаје гласачког материјала после гласања.

Утврђивање потпуности и исправности гласачког материјала

Члан 9.

(1) Примљени гласачки материјал гласачки одбор упоређује са стањем из записника о примопредаји гласачког материјала из члана 7. овог упутства, и тако утврђује да ли је примљени материјал потпун и исправан.

(2) Ако нешто од гласачког материјала недостаје, гласачки одбор то констатује у записнику о раду гласачког одбора и о томе одмах обавештава поткомисију.

(3) Да би гласање могло да почне, неопходно је да на гласачком месту буде следећи гласачки материјал: извод из бирачког списка, посебан извод из бирачког списка ако на гласачком месту гласају гласачи у Војсци Србије, гласачки листићи, контролни лист за проверу исправности гласачке кутије, гласачка кутија, један спреј за обележавање прста гласача, једна УВ лампа, најмање један параван за обезбеђивање тајности гласања и прибор за печење гласачке кутије.

(4) Ако гласачком одбору није уручен довољан број гласачких листића, он отвара гласачко место са гласачким листићима које поседује.

V. ОТВАРАЊЕ ГЛАСАЧКОГ МЕСТА

Време отварања гласачког места

Члан 10.

(1) Пошто у записнику о раду гласачког одбора констатује да су испуњени услови за почетак гласања, односно да на гласачком месту и на удаљености до 50 метара од гласачког места нема пропагандног материјала којим може да се утиче на гласање, да је просторија у којој ће се гласати уређена у складу са посебним упутством, да је обезбеђена тајност гласања и да је примљен гласачки материјал који је неопходан за почетак гласања на гласачком месту, гласачки одбор отвара гласачко место.

(2) Гласачко место се отвара у време које је одлуком о расписивању републичког референдума одређено за почетак гласања.

(3) Време отварања гласачког места уписује се у записник о раду гласачког одбора.

Провера исправности гласачке кутије

Члан 11.

(1) Провера исправности гласачке кутије врши се у присуству првог гласача који дође на гласачко место, а резултат провере уписује се у

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: контролни лист).

(2) Провера исправности гласачке кутије не може се вршити у присуству гласача за кога је, након провере УВ лампом, утврђено да је гласао на другом гласачком месту, који нема важећу исправу за утврђивање идентитета, или који није уписан у извод из бирачког списка.

(3) Поступак провере се обавља следећим редоследом:

1) када на гласачко место приступи први гласач који није члан гласачког одбора, гласачки одбор ће извршити проверу УВ лампом, утврдиће његов идентитет и утврдиће да ли је уписан у извод из бирачког списка;

2) у присуству тог гласача гласачки одбор проверава да ли је гласачка кутија исправна и празна;

3) попуњава се контролни лист, који потписују сви чланови гласачког одбора и гласач који је први дошао на гласачко место;

4) у присуству првог гласача, контролни лист се убацује у гласачку кутију, која се након тога затвара и печати јемствеником и печатним воском.

(4) Када се обаве све радње наведене у ставу 3. овог члана, првом гласачу ће се омогућити да гласа.

(5) Све извршене радње констатују се у записнику о раду гласачког одбора.

VI. СПРОВОЂЕЊЕ ГЛАСАЊА

Члан 12.

Гласање на гласачком месту, као и гласање ван гласачког места, спроводи се у складу са правилима прописаним посебним упутствима Комисије.

VII. ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА ГЛАСАЧКОМ МЕСТУ

Нарушавање реда на гласачком месту

Члан 13.

(1) Ако се на гласачком месту наруши ред, гласачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави.

(2) О прекиду гласања и разлозима за прекид председник гласачког одбора, без одлагања, обавештава Комисију, преко поткомисије.

(3) Разлози за прекид гласања и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду гласачког одбора.

(4) Ако је прекид гласања трајао дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

Забране у вези са гласањем

Члан 14.

(1) Гласач може да гласа само једанпут.

(2) Гласач не може да гласа без подношења доказа о свом идентитету.

(3) Ниједан гласач не може да добије више од једног гласачког листића, нити је допуштено да један гласач гласа уместо другог гласача. Гласање уз помоћ помагача не сматра се гласањем уместо другог гласача.

(4) На гласачком месту не може бити присутно више гласача него што има места на којима је обезбеђена тајност гласања.

(5) Гласачки одбор не сме да дозволи да гласа гласач који није уписан у извод из бирачког списка или списак накнадних промена у бирачком списку, чак иако има решење министарства надлежног за вођење бирачког списка о накнадном упису у бирачки списак.

(6) Гласачки одбор не сме вршити никаква дописивања или друге промене у изводу из бирачког списка и списку накнадних промена у бирачком списку.

(7) Гласачки одбор не сме да допише у извод из бирачког списка гласача које није уписан у извод из бирачког списка, без обзира на то што тај гласач тврди да гласа на том гласачком месту, или што га чланови гласачког одбора лично познају.

Забране у вези са понашањем на гласачком месту

Члан 15.

(1) Забрањено је задржавање на гласачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем гласања.

(2) На гласачком месту забрањено је коришћење мобилних телефона и других средстава веза и комуникација, као и фото-апарата и камера.

(3) На гласачком месту је забрањено да се, ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, праве спискови гласача који су изашли на гласање (уписивањем имена или редног броја из извода из бирачког списка гласача који су изашли, или нису изашли на гласање).

(4) Изузетно од става 3. овог члана, дозвољено је да чланови гласачког одбора који су задужени да рукују изводом из бирачког списка, уписивањем цртица на посебном листу хартије, воде евиденцију о излазности гласача и да податке о излазности саопштавају свим члановима гласачког одбора.

(5) Повреда забрана из ст. 1 до 3. овог члана сматра се нарушавањем реда на гласачком месту.

Присуство полиције и комуналне милиције на гласачком месту

Члан 16.

(1) Припадници полиције и комуналне милиције на дужности могу ући на гласачко место само ако су на гласачком месту нарушени ред и мир, на позив председника гласачког одбора.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, полицајац и милиционар у униформи могу да уђу на гласачко место на којем је уписан у извод из бирачког списка да би гласао, под условом да не носи оружје или друга средства принуде.

Присуство представника медија на гласачком месту

Члан 17.

Представници медија могу доћи на гласачко место да би припремили извештај о току гласања и мимо тога се не смеју задржавати на гласачком месту.

Удаљење посматрача са гласачког места

Члан 18.

(1) Гласачки одбор може да са гласачког места удаљи посматрача ако се посматрач не придржава правила о одржавању реда на гласачком месту, ако на гласачком месту користи мобилни телефон или друга средства веза и комуникација, а посебно ако омета рад гласачког одбора.

(2) Гласачки одбор је дужан да удаљење посматрача и разлоге за удаљење констатује у записнику о раду гласачког одбора и да о удаљењу одмах обавести Комисију, преко поткомисије.

VIII. ЗАТВАРАЊЕ ГЛАСАЧКОГ МЕСТА

Члан 19.

(1) Гласачко место се затвара истеком времена одређеног за гласање.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, гласачко место се затвара и пре времена одређеног за гласање, ако су на гласачком месту гласали сви гласачи који су уписани у извод из бирачког списка, а резултати гласања на том гласачком месту не смеју се јавно саопштавати нити истицати на гласачком месту пре истека времена одређеног за гласање.

(3) Гласачима који су се затекли на гласачком месту приликом затварања гласачког места, омогућава се да гласају.

(4) Као гласач који се затекао на гласачком месту сматра се гласач који се, у време које је одлуком о расписивању републичког референдума одређено као време завршетка гласања, налази на гласачком месту или непосредно испред.

(5) Гласаче који се затекну на гласачком месту приликом затварања гласачког места гласачки одбор обавештава да могу да гласају.

(6) Председник гласачког одбора дужан је да одреди члана гласачког одбора који ће да утврди број гласача који су се затекли на гласачком месту, да утврди редослед по коме они гласају, да стане иза последњег затеченог гласача како би означио крај реда и да сачека да гласају сви гласачи који су се затекли на гласачком месту.

(7) Пошто гласа и последњи гласач, председник гласачког одбора констатује време у које је гласање завршено и то време уписује у записник о раду гласачког одбора.

IX. УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 20.

Гласачки одбор утврђује резултате гласања на гласачком месту у складу са посебним упутством Комисије.

X. ПРЕДАЈА ГЛАСАЧКОГ МАТЕРИЈАЛА ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Место и време предаје гласачког материјала

Члан 21.

(1) Гласачки одбор, пошто утврди резултате гласања, пакује и предаје гласачки материјал поткомисији у згради општине/града, без одлагања.

(2) О обављеној примопредаји између гласачког одбора и поткомисије сачињава се записник на Обрасцу ПП-4, који је саставни део упутства којим се уређује примопредаја гласачког материјала.

(3) Гласачки одбор у иностранству, пошто утврди резултате гласања, пакује, преноси гласачки материјал у Републику Србију, на начин на који се доставља дипломатска пошиљка, и предаје координатору Комисије у седишту Комисије, без одлагања.

(4) О обављеној примопредаји између координатора Комисије и гласачког одбора у иностранству сачињава се записник на Обрасцу ПП-5, који је саставни део упутства којим се уређује примопредаја гласачког материјала.

XI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 22.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

02 Број 014-99/21

У Београду, 29. новембра 2021. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

Владимир Димитријевић